

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium promotenda, id equidem probamus libenter. (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:
Németh Ödön.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség: Szent-István-utca 3.
Kiadóhivatal: Szammer Imre könyvnyomdája.

A mi városunk.

Nincsen Magyarországnak még egy olyan szerencsétlen városa, mint Székesfejérvár s nincs még egy hely széles ez országban, a hol kevésbé lenne törvény a törvény, mint itt nálunk.

Ha nem lenne városi közigazgatásunk, nyomorultabban nem állhatnánk akkor sem. Mert a mi városunk vezetésnéje az, hogy fedezze a törvénytelenégeket és ápolja féltékenyen annak a kevés embernek érdekét, a kik haszonbérleti díj nélkül haszonbérbe birják a várost. Mert ugy van! Egyesek — egy jeles klikknek tagjai — minden jogokkal birnak, míg mások, a kik e klikken kívül állanak, nem birnak semmi joggal. A város lakosságának legnagyobb része csak azért él, hogy egyik másik hatalmasnak lyukas zsebet tömöködjön mindég, avagy szaporítsa az okosabban gondolkozó klikk tagoknak lopott vagyonát. Becsületesség, tisztesség, férfias önérték számba mennek itt, s a ki ezek alapján él legyen elkészülve a leggyalázatosabb gazságra, s legyen elég erős, hogy szembe tudjon szállni az alávaló fegyverekkel harczoló gazokkal, a kik előtt nem szent csak a saját önérték.

Ez nagy általánosságban képe a mi városunknak, a melyen a jobbak, vagy a viszonyokkal kevésbé ismerősek kétségbeesetten siránkoznak, mert daczára sok irányú vasuti hálózatának, daczára magas pótdadó terhének a város halad előre, nem fejlődik semmit.

A főjövedelem.

— A „Fejérmegyei Napló“ tárczája. —
Írta: Kincs István.

Manó tudja, hogyan van, faluhelyen a legokosabb emberek is kifognak néha a szóból. Darabig csak beszélnek időjárásról, gazdaságról, szóba hozzák a politikát s a mai kutya világot, időközben a teli pohárnak is engednek szót egy-egy kocintás erejéig, hanem azután egyszer csak elszontyolódik a nyelv, minden négy öt perczben fordul egyet, az emberek egymást nézik s következik a hosszú szünet s annak vége a mélységes hallgatás.

Mi meg még annál is előbb kifogytunk az én körösvos barátommal. Pedig régen láttuk egymást. Hiit, invitált évekszám, hogy hát no, menjek már egyszer, hadd beszéljük ki magunkat végre alaposan, a hogy az már régi szerető iskolatársakhoz illik.

No és mi ugyan hamar kibeszéltük magunkat. Rendre szedtünk már minden nyavalyát, mely a vidéken uralkodni szokott. Nem felejtettük ki a legkomiszabbikat, a szegénységet sem, lévén az a doktoroknak is legveszedelmesebb ellenségük s mire okos dolog egyáltalában nem akart eszünkbe jutni, elkezdtek egymást nézni. Lélektani studiumnak az is bevállalt.

— Mond csak, Ferkó — kezdtem végre éppen, hogy valamit mondjak — mennyi jövedelmet hajt neked egy-egy esztendő?

— Azt barátom bajos volna hamarosan megállapítani. Ötszáz forintot ad a kerület, pár százat megtűt a praxisz, a patikaszerből is lehet valamelyest kiszorítani, hanem legtöbb mégis attól függ . . .

Hanem azért üdv a hatalmasoknak és a konczon osztozkodóknak! Vágódjék hasra előtűk a sok szolgalelkű ember és várja nagy alázatosan mit vetnek alamizsnaképpen nekik abból, amit a város lakosságának véres verejtékes munkájából összeharácsoltak.

Mert az osztozkodás a fő elv s ebben rejlik az ő erejük. Semmi nem köti jobban össze az embereket, mint a kölcsönös anyagi érdek és semmi feloldhatatlanabb kötelék, mint a közösen elkövetett bűn. Adok-veszek: ez a politika! A ki megérti, az boldogul, a ki nem akarja megérteni, azt üldözni kell. Mentől több akarat, mentől több erő és becsület van benne, — annál jobban. Ez a közös elve a mi közkereseti társaságunknak, a melyhez csak még azt lehetne hozzátenni: te nézd el az én bűnömöt és én elnézem a tiedet. — Micsoda aljas megalkuvás ez a közérdek rovására!

Nagy általánosságban mondtuk el mind ezeket, de a *kinek szól*, azok megfogják érteni, s megfogják tudni e sorokból, hogy fegyverszünetről, megalkuvásról, vagy éppen megadásról szó sem lehet, mint a hogyan a közérdek felett alkudozni nem is lehet. Felfegyverkezhetnek a pokoli gazság minden fegyverével; okozhatnak nekünk kellemetlenséget kisebbet és nagyobbat, mert módjukban áll: de sem félni, sem meghátrálni nem fognak látni, s nem fogják elvehetni tőlünk nyugodt lelkiismeretűk öntudatát, mely hogy milyen erős vértűnk, arról annak idején megfognak győződni, valamint

— Nos? — tettem föl a kérdést, miután Ferkó habozni látszott — ugy-e a kalendáriomtól függ legtöbb? Esős ősz, bolonduló tél, széles márczius . . .

— Szó sincs róla — vágott szavamba az orvos — nálunk kiüthet akár maga a pestis, mégis sóvány aratása esik a doktoroknak. Számár név lakik erre, mindenki orvos nélkül akar meghalni. Szóval az én jövedelem tisztán vendégeimtől függ.

— Vendégeitől? — kérdém elbámulva; nem akart a fejembe férni, mi közük a vendégeknek az ő jövedelméhez? Hacsak azt nem akarta vele mondani, minél többen járnak vendégképpen a nyakára, annál inkább ürül a bugyellárisa. Ez különben elég természetes logika, így még igazat kellett neki adnom.

Az orvos éppen ki akarta magát magyarázni, mikor az ajtó megnyílt és sürgősen beteghez hívták. És becsületre legyen mondva az én Ferkó barátomnak, nyomban készen állott az indulásra. Elém liter bort állított azon meghagyással, barátokozzam vele addig, míg ő vissza nem tér.

Es én órákosszat lestem. A liter régen megszünt már létezni a külvilág számára s az én barátom még mindig nem került vissza. Unalmamban forgatni kezdtem az orvosi könyvek között s a végén ugy belemelegedtem a sok fenébe, nyavalyába, hogy végtére testemet őt hat helyen kezdtem fájdítani. Ezer szerencse, hogy Ferkó barátom végre mégis megkerült, mert különben jómagamból is egész nyavalyamagazin váltott volna.

— No nem untad el magadat? — kérdezte kicsit rossz kedvvel — ez egyszer hát

arról is, hogy minden merényletet megfogunk torolni s hogy eszközökben nem válogató gazokkal szemben, nem leszünk válogatósak magunk sem. Mert az elvünk az, hogy lovasgiasságot, kiméletét vagy elnézést, csak tisztességes emberekkel szemben gyakorolunk.

Megirtuk e sorokat, bár tudjuk, hogy olvasóink legnagyobb része nem érti azt meg most. Megfogja majd érteni később, mert hivatkozni fogunk rá. A fő azonban, hogy tudomásul vegyék azok, a kiknek szól ez az üzenet, s hogy tisztában legyenek velünk s ne áltassák egy pillanattal sem illúziókban magukat, hanem ugy készüljenek a harcra, hogy ebben megfekszik valakinek a porondot, mert vannak dolgok, a melyekről nem irtunk, vannak fegyvereink, a melyekkel még nem harcoltunk, de az alkalom mindeszt fölszínre hozhatja s időszerívé teheti azokat, akkor pedig látnak majd a mások kárán mulatók olyan bukfenczet, a melyen egy ország mulat. — egy ország örvendezik. Azért hát várjuk a lassan fejlődő események kibontakozását, a melyből ki fogja venni részét a botránnyokon mulatni vágyó közönség bőségesen.

Tessék tehát folytatni alattomosan a harcot, vagy ha ugy jobban esik, ám vigyék ki a nyilvános életbe. Mi egészen az ő csatározásuk formájában harcolunk, s bizonyoslag eredményében több sikerrel, mint ők.

Rajta tehát!

próbára kellett tennem türelmedet. Képzeld el, vagy őt betegét kellett megjárnom egy végbe. Még ilyenkor se hagynak békét!

— Látszik, hogy keresett orvos vagy barátom. Hol sok a páciens, ott sok is a garas. — Ej! — kiáltott fel idegesen az én barátom — hadd azt galambom, mert még meg is tudlak haragítani. Manó vinné a sok ingyen betegét. Még a csizma ára se térül meg tőlük, mit az emberfia a sok szaladgálásban elszagat.

— És nap-nap után csak olyan komizul megy a mesterség? — kérdém Tamás módra mosolyogva.

— A mint vesszük — felelé az én Ferkó barátom derült ábrázattal — jövedelemző betegem csak egy van, gyere bemutatlak neki.

— Betegapólnak szegődjem talán? Csüppet se vagyok kíváncsi a te betegedre.

— No, no — csitított az orvos. — Kár volna a festett ördögötöl előre megjájdned. Az én jövedelemző betegem olyan páciens, hogy párját ritkítja a vármegyében. Olyan egészséges, mint a makk, mégis fényesen honorálja a látogatásokat. Kár volna a jó alkalmat elszalasztanunk.

— Hunczut legyen a nevem, ha értelek, mit hordasz össze — pattantam föl kicsit türelmetlenül. — Beszélj már értelmesen, kicsoda, micsoda a te beteged, ki minden betegsége daczára is egészséges s minden egészséges volta daczára is fényesen honorálja az orvost, kire ugy látszik rá sem igen szorul?

— Gyere, gyere! és ne veszedkedjél — biztatott Ferkó még mindig jóízű mosolyával — gyere és lásd magad.

Karonfogott s én mit tehettem? enged-

Mai lapunk 4 oldal.

POLITIKAI HIREK.

— **A politikai helyzet.** Gróf Goluchowski közös külügyminisztert a király hosszantartó kihallgatáson fogadta. A kihallgatás után a külügyminiszter hivatalos volt a családi ebédre. Ezt jelenti a táviró Ischlből s ez esemény körül forognak a helyzetre vonatkozó kombinációk a kormányparton. A találgatások egész özöne fűződik ahhoz a körülményhez, hogy miért lépett akcióba gróf (ulowski a kérdés mai stádiumában, holott csak pár nap előtt még Kállay Béni szerepelt mint a korona bizalmas és az osztrák kormány céljainak, valamint terveinek tudója. Megbízható forrásból vett értesülésünk azt jelzi, hogy a közös külügyminiszter előterbe nyomulása a hivatalos ügykörétől egészen távol álló kérdésben a két kormány között felmerült igen éles differenciákból származik. A már szombaton megszakadt konferencia a két kormány között kegyetlen hangulatot teremtett s ekkor vette kezébe Goluchowski külügyminiszter a közvetítést. Hogy Kállay letette a mandátumot, annak okául leginkább azt hozzák fel, hogy a közös pénzügyminiszter a magyar kormány részéről azt tapasztalta, hogy beavatkozásának nyílt és egyenes visszautasítása helyett — a mit igen alaposan meg lehetett volna indokolni — a Bánffy-kormány a vele szövetséges sájtóban az eddig egekig magasztalt Boszniával kelemetlenkedik. A közös pénzügyminiszter hír szerint mind a két kormánynak tudtal adta, hogy nem törődik a dolgok további fejlődésével. Így lón Goluchowski központi bizománya a Thun- és Bánffy-kormánynak. Arra nézve, hogy mit végzett Goluchowski Ischlben, eltérők a versiók, s csakis akkor világosodik meg a mai homály, ha Goluchowski visszatér Bésbe s folytatja a szombatot megszakadt értekezést. — A Fremdenblatt, mely tudvaleg a külügyminiszter nézetét szokta képviselni, mai vereséjében az új provizórium mellett lép sorompóba. Tétéle a jelzett félhivatalos cikkek az, hogy Bánffy megtagadta az új provizóriumot s ebből arra a konkluzióra jut, hogy ragaszkodni kell az összetartáshoz. A cikkek annyiban bír jelentőséggel, a mennyiben valószínűvé teszi, hogy Goluchowski mily irányban kísérlette meg a közvetítést.

mesen követtem, miközben még megkérdezte tőlem:

— Remélem, csak tudsz kártyázni?
— Milyen kérdés! — azt akartam vele mondani, hogy csodálom, a miért olyan rövid esze van, hiszen deakkoromban a kártyatudományokban én voltam a mester.
— Akkor hát minden rendjén — hagyta rá Ferkó barátom s vonzolt az utcán odább.
Végre megállottunk egy sárgára füstött földszintes ház előtt. A doktor csöngett, nemsokára csoszogó lépteket hallottunk s a kapu megnyílt.

Török fezes ember állott előttünk piros posztós halókabátban s hosszúsáru pipával. A hányzór pántantott, csak úgy dőlt belőle a tüst. Barátomat szívólyes kézzelvitással üdvözölte s hogy rám nézett, az orvos sietett neki bemutatni. Megmondta a nevetem s hozzátette:
— Hasznavehető ember.

Glavicsék uram, legalább úgy értettem a nevét, nyomban karomba fogódzott és vitt magával lefelé s utközben nem győzött elegendőt halálkodni, a miért őt becses látogatásommal megtiszteltem. Nyomban elmondta, hogy penzió-nátus orvos s aggregény létére bizony meglehetősen elhagyatva tölti unalmas napjait. A vendég nála eseményszámba megy. Azért tehát újból üdvözöl. Ha nem találna annyit nyújthatni, mint a mennyire számítok, vegyem szívesen a keveset is, mi tőle tellik, mert hát ő csak szegény ember.

— Száz ezer forintos szegény ember, — sugta fülembe aztán Ferkó barátom.

— A másik folytatta:

— Igenis, kérem, az én időmben még koldusabb volt a világ, mint manapság. Akkor gatyában járt a paraszt, ma posztónadrágot visel, borból itézett ittak csak az emberek, ma

— **Magyar vasuti miniszterium.** Az „Alkotmány” vasárnapi számában olvastuk, hogy elhatározott dolog egy magyar vasuti miniszterium létesítése s hogy vasuti miniszterre Hollán Ernő tábornok fog kinevezetni. Ez a hír azóta bejárta a fővárosi és vidéki sajtót, de hát post equitem sedet atra cura. Három napig tartott, amíg a félhivatalos czáfolat utolérhette ezt a hírt s most végre — megfogya bár, de törve nem — utolérte. A Bud. Tud. nagy czáfolója Syltben nyaral jelenleg s így a nemkülönb félhivatalos (). E. jutott a feladat a szokásos czáfolatok teljes frazeológiájának felhasználásával kijelenteni, hogy az Alkotmány híre nem egyéb, mint légből kapott tendenciózus koholmány, amely minden alapot nélkülöz. Pusztá kombináció pediglen az is, mintha egy katonai szakember bizatnék meg az állítólagos vasuti miniszteriumnak állítólagos szervezésével. Iken czáfolatra vonatkozólag az „Alkotmány” tegnapi számában a következőket írja: Már rég nem volt szerencsénk a félhivatalos sajtó general-sajtójához: a czáfolathoz. Most, hogy egy alóság, igazi czáfolat találatik elibenk. élénk örömmel üdvözöljük annál is inkább, mert ez a czáfolat nekünk szól. Isten hozta, kedves czáfolat! De hogy Isten éltesse, annak a kívánására még a keresztény felebaráti szeretet sem indíthat, mert ismerjük a czáfolatok élet-ejét. Olyan az, mint a Tisza-virágé. Volt, nincs. Mert a tények megszokták czáfolni a félhivatalos czáfolatokat. Nem tehetünk róla, de a félhivatalos czáfolattal szemben vakmerően fentartjuk hírnököt. Fentartjuk pedig azért, mert forrásunk még a félhivatalosnál is illetékesebb.

— **Csehek az önálló vámtérület mellett.** Szinte megiepo, hogy a csehek, a kik eddig perhorreskáltak a külön vámtérületet, ma üzenetet küldenek vezér lapjukban, a „Narodni Listy”-ben, az osztrák miniszterelnöknek, tudomására hozván, hogy elsőnek tartják a nyelv-kérdést s hogy abban szerzett előnyeiüket megőrizték, nem riadnak vissza a gazdasági elkülönítéstől sem. A „Narodni Listy” így ír:

A szombati konferenciának az volna az egyetlen eredménye, hogy Thun gróf a németekkel újabb tárgyalásokba bocsátkozik. Thun gróf a legjobban tudja, hogy nekünk legfőbb palladiumunk a nyelvkérdésben van. Jól vigyáz-

pedig liter járja. Az orvos is ötször járt a beteghez, míg tallérral szurták ki a szemét. Azért hát csak úgy, mint szegény embereknél.

S az annyit jelentett, hogy a legjobb borral kínáltak, a legkitünőbb hideg ételekkel traktáltak s a végén, mikor már nyakig voltunk mindennel, a nyugalmazott orvos azt kérdezte, tudok-e ferblizni.

Szerénykedtem.

— Úgy a hogy, hiszen konyitanék hozzá — mondtam csöndesen — de hát szívesebben játszom mást, minekutána nálam a bugyelláris még inkább keservesebb állapotban szokott lenni, mint más szegény embernél.

Ferkó barátom bökött egyet a szemével, mi annyit jelentett, ne veszekedjem sokat, hanem az ő felelősségére csak üljek le.

Mit volt tennem, megadtam magamat s mi néhány perc múlva már ott ülünk a csöndes mellett.

Lassan, de kedélyesen indult. A mi házigazdánk rendkívül jól volt villanyozva, szenvedélyesen s könnyedén játszott, mintha inkább maga a játék, mintsem a pénz érdekelné, mennyi a bankban állott. S átlag számítva ugyancsak vesztett. Hanem minél több bankója elszott, annál józibben mosolygott, kedélyesebben kacagott s az egészből kénytelen voltam azt a tanulságot levonni a magam számára, hogy az az ember éppen nem úgy kezeli a kártyát, mint a szegény ember szokta.

Jócskán elszedtünk tőle.

Félni kezdtem, hogy illetéknépen majd egyáltalán nem leszen vége. Mi föl nem kelhetünk már csak becsületből sem és ő? más az ő helyében hiszen nem evett volna meszet, hogy fölkeljen. Az annyit volna, mintha minden vesztett pénzét egyszerűen nekünk ajándékozná. Pedig úgy tett. Egyszerre fölkel s mondá:

zon, hogy el ne szakadjon az utolsó fonál is, mely bennünket még hozzáfűzhetne. Jól vigyázzon, mert elérkezhetünk a végponthoz, a hol a legvéhemensebb opposzió kezdődik. A cseh képviselőkre nézve lehetetlen, hogy a németekkel újabb tárgyalásokba kezdjenek. Ha mi nem vagyunk megnyerhetők, nem nyerhetők meg a lengyelek sem. Ha Thun a németek ellen nem mer erősebb rendszabályokhoz nyulni, úgy reánk el kell fogadnunk azt, hogy külön vám- és kereskedelmi szerződést kössünk Magyarországgal, mint önálló állammal. Ez ránk nézve mindenesetre kellemesebb és kedvesebb, mint a jelenlegi állapot és a „kigyézésnek” meghozzásabítása.

UJDONSÁGOK.

— **József főherceg mint násznagy.** A mi főherczegünk nem egyszer mutatta meg ékes tetteiben, hogy menyire szereti a magyar népet, a mely legjobb barátját tiszteli benne. József főherczeg együtt érez a néppel, ismeri természetét, szokásait s maga is gyakran időt szentel a népet tanulmányozására. Tegnapi is olyan módon vett részt a föld népének ünnepében, a hogyan bizony sok, igen sok kevésbé magas állású, de kevésbé is nemesszívü ember alig tenné meg. Acsuth mellett Doboz községet: Doboz Ferencz, Horváth István és Bereczki József aranylakodalmakra készülődtek. Örömmel említeni akarták azzal, hogy násznagyaak meghívták József főherczeget. Maguk sem igen merték reményleni, hogy majd a főherczeg személyesen tiszteli meg ünnepüket. Mily nagy volt tehát örömük, mikor a fenséges ur megígért, hogy ő maga megy el atanylakodalmukra násznagnak. Tegnapi reggel az egész község lakossága egybegyült a szép ünnepre. Délelőtt 11 órakor József főherczeg megérkezett kocsin Libits Adolf jószágigazgatóval. A főherczeg fején magyaros bokrétaival körülvevő pörge kalap, kezében pedig szalagokkal díszített

— Uraim, a vacsora vár bennünket.

Fölkeltünk. Átmentünk a szomszéd szobába s csakugyan úgy volt. Annál az embernél mintha dróton rángattak volna mindent: terített asztal várt bennünket.

Megvacsoráztunk s a végén azt hittem, újból kezdődik a hadd el hadd. Pedig csalódtam. Glavicsék bocsánatot kért tőlem, hogy öreg s egészségére való tekintetből vacsora után nem játszik, de lelkemre kötötte, ha máskor ismet arra a vidékre vetődöm, házát semmiféle körülmények között el ne kerüljem.

Természetesen megígérttem mindent.

Elkövetkeztünk tőle. Darabig némán haladtam Ferkó barátom oldalán. A fejem zümmögött. Sokat akartam mondani, de semmibe se tudtam okosan belekezdni. Végül mégis megszólaltam.

— Nos Ferkó barátom, — kérdém különös nyomatékkal — hát az az öreg a tb. jövedelmező páciens?

Talán nem jövedelmezett ma elegendőt? — felelt ő titokzatos mosolygással.

— És hányszor csapód meg a jó embert illetéknépen?

— A hányzór hasznavehető vendéget akad. Azért mondtam, hogy az én főjövendém attól függ, hányzór akad valamire való vendégem egy esztendőben.

Hallgattam és elgondolkoztam. Rosszul éreztem magamat. Mi fordult meg a fejemben, mi nem, nem emlékszem már rá tisztán, csak annyit tudok, hogy többet nem szándékoztam meglátogatni az én Ferkó barátomat.

Úgy se találtam volna már meg régi állásán: Az újságokból értesültem, hogy a nagylelkü ferblizó Glavicsék jobb létre szenderült, a körorvos ur pedig régi állását egy hónapra rá jobbal cserélte föl.

személyi bot volt. A református templomjáránál Nyikos Lajos lelkész üdvözölte főherceget. A templomban közepe foglalt helyet József főherceg Libits igazgatóval az Urasztalánál állt Nyikos lelkész, előtte három ünneplő házaspár. Ott voltak még Lészöly Győző alcsuthi, Szüts Károly felszúthi református lelkészek. Az ünnepi közönség egészen megtöltötte a templomot. A kar előbb egy ficsóretet énekelt, mely után Nyikos Lajos intézett a három párhoz beszédet s a főhercegnek megköszönte megjelenését. A templomi szertartás után a menet a paplakba vonult, hol a házasság anyakönyvébe a főherceg mint násznagy a nevét sajátkezüleg írta be. A főherceg az iskolát is megtekintette, a hol 100 teríték várt a vendégekre. Minthogy a lakomán a főherceg nem vett részt, Nyikos Lajos lelkész mondott újra köszönetet a megjelenésért. A főherceg is poharat ürtetett a három agg házaspárért és szívből kívánt nekik megelégedett hosszú életet. A főherceg szép beszédét lelkesen megjelenezték. Miután József főherceg a násznagyai kendőket átvette, néhány barátságos szó váltása után lelkes éljenzés között Libits igazgatóval kocsira szállt és hazahajtott. Az emlékezetes nap valóságos ünnepe lett az egész közönségnek.

— **József Ágost főherceg születésnapja** tegnap volt, mit hálaadóistentisztelettel ültek meg Acsuthon. Az udvari templomban reggel 8 órakor Szauer László dr. udvari lelkész misét mondott, mit József főherceg leányaival, Erzsébet és Klotild főhercegnőkkel, Holdbázy Mária nevelőnővel a templom oratoriumában hallgatott, míg a templom padorsorában Libits Adolf kir. tanácsos igazgató az uradalmi tisztviselőkkel foglalt helyet. Klotild főhercegnő asszony, Fülöp orleansi herceg és Mária Dorottya hercegnő asszony a mai napot az ünneplénnél Kis-Tapolcsányban töltik, hová néhány nap előtt utaztak. — Az uradalmi tisztség nevében Libits Adolf igazgató menesztett hódoló táviratot.

— **A tűzkárosultaknak.** Tamás Vilmos felsővárosi esperes-plebános tegnap osztotta ki az öreg-utcai tűznél kárt szenvedettek közt a dr. Steiner Fülöp püspök által adományozott 100 forintot. Összesen 18 család kapott 5–10 forint segélyt.

— **Jótekonyság.** Töltényi Antal, városunknak jótekonyságáról ismert érdemes polgára az önkéntes tűzoltó-egylet részére 200 forintot adományozott.

— **Riadalom.** Tegnapelőtt este fél 8 óra tájban ismét tűzilárma hangjai vegyültek a délután folyamán maradt rettenetes szélviharba. Az emberek ijedten futottak a felsőváros felé, honnan a tüzet jelezték s már-már a legrosszabbra voltak elkészülve, midőn kiderült, hogy voltaképen csak az izgatottság okozta ijedtségből származott az egész riadalom. Ugy történt a dolog, hogy az erős szél felszította a még az üszkös gerendákban rejtőző szikrát, melyet úgy látszik, még sem oltottak el egészen. Nyomban értesítették a királykúti tűzörséget, a honnan azután a központba telefonoztak, mire egy fecskendőt teljes felszereléssel megindítottak az öreg-utca felé. A jelzésből — mivel csak egy fecskendőt kértek — megérthették volna, hogy kisebbszerű tüzről van szó, a kocsin ülő tűzoltó mégis tele tüdővel recsegette félelmetes trombitáját, miáltal a közönséget valóságos pánikba ejtették. Ahogy felérték a veszedelem helyére, újra széthányták a szenes gerendákat, melyeket aztán még vagy másfél órán keresztül

folytón locsogtattak. A föllármázott közönség megkönnyebülten oszlott szét, de bizony csak a reggel jött eső volt képes teljesen megnyugtatóni a lelkeket, hogy onnan már nem kell semmitől sem tartani. De teljesen nyugodtak majd csak akkor leszünk, ha a városi tanácsnak sikerülni fog valami olyan módot kitalálni, a mi által az ilyen veszedelmek könnyű szerrel való ismétlődését megakadályozza.

— **Közigazgatási ülés a városnál.** Székesfejérvár szab. kir. város közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt 10 órakor tartotta rendes havi ülését báró Fiala Pál főispán elnöklése alatt. Jelen voltak: *Havranek* József polgármester, dr. *Bierbauer* Viktor főorvos, *Merzich* Lajos h. pénzügyigazgató, *Krécsy* Miklós kir. főmérnök, *Dieballa* György közigazgatási előadó, dr. *Kerekes* Lajos aljegyző, *Tóth* Aladár, dr. *Fanta* Adolf, *Alaghy* Dezso, gróf *Festetics* Bennó kir. tanfelügyelő, *Farkasdy* Dezso, dr. *Szára* Gyula, *Tóth* Arthur, *Juraszek* János kir. alügyész és *Pálffy* Károly. — Dr. *Kerekes* Lajos aljegyző bemutatja *Tóth* József "skola-utcai háztulajdonos föllebezését, kit a főkapitány *Lörincz* Károly panaszára a saját házi "szükségletére" szolgáló illemszobácska átalakítására kötelezett. A bizottság a föllebezést elutasítja s *Tóthot* kötelezi, hogy azt a bizonyos helyet megfelelőleg alakítsa át, nehogy az a szomszéd harmadik érzékét továbbra is bosszantsa. — *Juraszek* János kir. alügyész eszélelji után kirótt utadót töröltetik, egyszersmind a már három év óta e zimen fizetett összeg is visszafizetendő lesz. — Több kivételes nősülési engedély megadása iránt betervezett kérvény pártolólág fölterjesztetik. — *Cserna* László nagykörúrsitását a belügyminiszter megtagadta. *Füster* István a főkapitány mezőrendőri kihágásért 5 forint pénzbüntetésre ítélte, mely összeget a bizottság elengedi. — Dr. *Árkay* Antal kerületi orvos a himlő újraoltási bizonyítványokat nagymérvű elfoglaltsága miatt mindezeig nem adta ki, de a főorvos fölszólítására megígérte, hogy legközelebb valamennyit kiadja. Elhatározatott, hogy jövőre az oltást végző orvos mellé egy irnokot adnak. — *Havranek* József polgármester előadja, hogy *Tassy* Géza karczagi polgármester azon panasszal fordult a bizottsághoz, hogy az ezelőtt három évvel Székesfejérváron elhalt *Tassy* Béla neví oldalrokona hagyatékának átadásánál őt a városi árvaszék teljesen mellőzte, továbbá hogy a hagyaték több értékes ingóság "elkezeltetett." A polgármester felvilágosításképpen elmondja, hogy *Tassy* Géza a temetésen jelen volt s ez alkalommal a hagyaték rendezésével *Hattuyfy* Dezso megyei árvaszéki elnököt bízta meg. Mivel az ügynél kiskorúak nem voltak érdekelve, a haláleset-felvétel a városi árvaszékhez betervezve sem lett, csupán egy példányt adtak be a törvény-székhez, tehát erről a városi árvaszéknek hivatalos tudomása nincs. A városi árvaszék e szerint semmi szabályellenességet nem követett el, miről a karczagi polgármester értesítettni fog. — Dr. *Bierbauer* Viktor főorvos jelentésében kiemeli, hogy a múlt hónapban a közegészségügyi állapot minden tekintetben kelendő volt. A születések száma 82, a halálozásoké 60 volt. Házasságra lépett 16 pár. — A h. pénzügyigazgató jelentése szerint az adó-kivetés már teljesen befejeztetett. Kinestári követelés 705 598 frt, ebből július végeig behajtatott 550 327 frt, maradt hátralék 155 271 frt. A miniszter megengedte, hogy a jégkárt szenvedettek adójának behajtása 1899. augusztus 1-ig fölfüggesztessék. — *Krécsy* Miklós kir. főmérnök jelenti, hogy a törvényhatóság területén levő utak teljesen jó karban vannak. Az 1899. évi 1900. kivett utadó minimuma 1 frt 20 krban, illetve a pótadó 4 % -ban állapított meg. — Gróf *Festetics* Bennó kir. tanfelügyelő bejelenti, hogy a ref. hitközség kérvényét, *Salamon* Károly tanító részére korptólké megadása iránt a miniszter elutasította, mivel a csatolt mellékletekből sem az illető tanító minősítése, sem szolgálati éveinek száma ki nem tűnik. Pótlás végett kiadatik a hitközség előjáróságának. — A kir. alügyész jelentésének tudomás vétele után az ülés 1/12-kor véget ért.

— **A főparancsnok ur!** Mikor *Havranek* József polgármestert megválasztották tűzoltó főparancsnoknak, akkor fényes fáklýásmenethen ünnepezték. Azóta több tüzeset történt s a végzet illuminál fényesen az új főparancsnoknak s a kárvallottak kétségbeesett jajongása szolgál-gáltatja hozzá a zenét. Tűzoltóságunk mai állapotában fejletlen és szegény, hogy olyan nagy városban mint Székesfejérvár, négy ház leegyhessen egymás mellett. De a tűzoltóktól ugyan leegyhett volna az egész felső város, mert a tűzoltók vezetéséhez szakismeret is kell, mert bármilyen bombasztkus frázisokkal telt nagyhangu polgármesteri beszéddel sem lehet a tüzet lokalizálni. Bizony nagyon ideje lenne, ha újra szerveznék a tűzoltóságot, mert könnyen megtörténhetik, hogy egy egész városrészünk leég s most nincsen Zichy grófnak, a ki ki nemes áldozatkészséggel segítsen helyre-állítani leégett házainkat, s a Zichy-majorhoz tartozó földek is a H. vranek-Langmár társaság tulajdonát képezi s ők nem fogják egy forint bérösszeg ellenében kiadni holdját haszonbérbe, hogy összeszedjék magukat a leégették. Jó lenne éppen ezért még idejében foglalkozni ezzel a kérdéssel!

— **Masiroznak a katonák.** A *Veszprém*ben állomásozó honvédszázalaj 1. hó 24-én szabadmenetben Székesfejérvárra indul, hova másnap fog megérkezni.

— **A lélekjelenlét.** Tessék elhinni, nem közönséges dolog az. És hogy a legvalóságosabb perczen minő kellemetlenségeknek lehet elhárítója, arra csillagnál fényesebb példa egy idevaló általánosan ismert uriember S. V. esete. S. ur kedden este a garzón emberek rendes szokásától eltérőleg, már 10 órakor lefeküdt, akárcsak a legvízenyösebb temperamentumu nyárspolgár és csakhamar álomba szenderült. Nem mondjuk, hogy "mély" álomba mert a S. urhoz hasonló intelligens emberek egyáltalában nem szoktak mélyen elaludni. És ez volt a szerencséje, no meg a — lélekjelenlét. Ugy éjfél tájban valami zöreire ébredt föl, melyet egy gyöngédtelen ökölnök az utcaablakra gyakorolt "pressziója" okozott. A "üvegábla" diszkrét csőrömpöléssel nyitott utat egy bütykös ökölnök, mely az ablakzárt látszott keresni. S. ur egy pillanatra megdöbben, de csakhamar föl-találta magát és ágyáról leszállva, kivett az almáriumból a jőféle *Linchastert* s iziben megtöltötte. Már akkor a bütykös ökölnök az ablak redőnyt is fölthúzta, és az így támadt nyilvános egy bozontos fej körvonalai kezdtek kibontakozni. S. ur éppen nem akart szóváltásba eresz-kedni a gyanusnak látszó bozontos alakkal, hanem vállhoz kapta a kitűnő "duplát" és a sötét fejnek irányozva, habozás nélkül elsütötte. A zordon briganti homlokon találva, egy elhaló, de mindamellett velőtrázó sikoltással potyog vissza holtan az utca kemény kövezetére. ha a derék gyegyver — csütörtököt nem mond. De biz a csütörtököt esettent. A martalócz a esettentés hallva azt gondolta, hogy a vendég-szerető S. ur bizonyára gyufát akar gyújtani, s az okozta ezt a nyugtalanító neszt, azért — mint a kinek éppen nem áll érdekében, hogy inkognitója lelepleztessék — gyors iramodással elmenekült az éji homályban. Hogy S. ur hogyan töltötte az éj hátralévő részét, arról talán valamelyik szolid kávéházban tudnának bővebb felvilágosítást adni.

— **Gyászmise.** A szabadságharc dicső emlékeztető vértanúinak lelkiüdvéért évenként tartatni szokott gyászmise folyók hó 13-án, kedden fog a szent Ferenczrendiek templomában a Mindenhatóknak bemutatni.

— **Rendőségünk.** Van idő, mikor látva rendőségünket mai állapotában tehetetlenül vergődni, visszakívánjuk a régi Seidl-korszakot, a melynek nagy hibái mellett is olyan érdemei voltak, a melyeket pótolni jóakarattal sem képes mai rendőségünk. Daczára annak, hogy *Reé* István főkapitánykodása alatt a rendőséget minden irányban fejlesztették, szaporították a rendőség tisztikarát is: s az eredmény — a nagyobb költség. A veszett kutyákkal egy fél-évi hadakozott a rendőség; a cigányokkal még ma sem bír, — s hogy az elmúlt vasárnap nem égett le az egész felsőváros, annak igazán nem a mi rendőségünk az oka; mert a rendőség a tűzrendészeti szabályrendelet szigorú betartásával semmiben sem járult hozzá a tűzveszély csökkentéséhez. Természetes azonban ez, mert a kazlak elhelyezése sok munkával jár, a bírságolás meg sok ellenséget szerez. Miért is dolgoznának, miért is kellemetlenkednének, ha nem muszáj. — Az egyik lapársunk kormánybiztost kér, szóval kivételes rendszabály alkalmazását. Ha az egész városi adminisztrációra kiterjesztenék, magunk is örömmel üdvözlőnénk. Így nem találánk semmi vigasztalót benne, mert amint elmenne, folya a Havranek-éra nyugodtan tovább!

— **Padlástűz.** Ma délután fél 2 órakor a kaszárnya-utczában levő Györi-féle házból tüzet jeleztek. A tűzoltóság sietve kivonult, de mire odaért, a házban lakók már eloltották a szerencsére jelentéktelen tüzet, mely *Herman* Károly szénkereskedő padlásán valószínűleg a

kéményfal nyílásán kihulló sziporkából támadt. A kár csekély, azonban a rendőség jól tenné, ha alaposan megvizsgálná azt a gyanus padlást, mely rövid pár hét alatt már másodszer gyuladt ki.

Meghosszabbított engedély. A kereskedelemügyi miniszter a *Budapest—Veszprém—Csáktornya* között építendő villamos vasútra az előmunkálati engedély érvényét meghosszabbította.

— **Ítélet.** *Tuba* István 18 éves *kápolnásnyéki* illetőségű cselédet, ki a múlt év augusztus havában *Molnár* Mária cselédleányt meggyilkolta a székesfejvári törvényszék 15 évi fegyházra ítélte. Az ítéletet most a Kuria is megerősítette.

— **Vaklárma.** Tegnap délben az ősz-utczából tüzet jeleztek. A tűzoltóság, mint a ki már egészen természetesnek találja, a nap-nap után érkező hasonló jelenségeket, azonnal fülkésült, de mire megindultak volna, egy pöre cigánygyerek futva jött a tanyára és jelentette, hogy már nincs baj, mert — nem is volt. A tűzoltók természetesen jól leszárták a hírnököt, aztán nyugodtan leszereltek. Az egész ijedtség onnan származott, hogy az ősz-utca 12. sz. házban lakó cigány muzsikuskonyhája bizony már nem egészen felel meg a modern követelményeknek, azért a füst ott korlátlan szabadságot élvez s akkor is midőn a barna zenész felesége az ebédet főzte, a füst a szokottnál is nagyobb mennyiségben töltött ki az ajtón, a mit aztán a házbéliek tüznek néztek.

— **Rendőrségi krónika.** *Dömötör* János halpiai lazzaroni közbiztonság elleni kihágás miatt 2 napi rendőri elzárásra ítéltetett. — *Kálóczi* János apáca-utca 26. sz. a. lakos egyáltalában nem tudott békességben megférni a

házbéliekkel s a minap még a szokottnál élénkebb hangulatban lévén, késsel fenyegett békességes lakótársait. Azok panaszt emeltek kapitányságnál, mire az indulatos férfit hatósági segédlettel kilakoltatták, egyben föl is letentetett a járásbírósnál. — Tegnapelőtt éjjel két fiatalember ment a Nádor-u. hazafelé, mikor egy olyanforma ember vetődött eléjük, a mi lyennek láttára az ember önkénytelenül a zsebéhez szokott kapni. Az idegen habozás nélkül bemutatá magát és kifogástalan udvariassággal felkérte az ifjakat, hogy egy igényeinek megfelelő éjjeli szállást szerezzenek neki, esetleg a tulajdon lakásukon. Az egyik fiatalember — a ki különben a rendőri körökből közel állt egyéniség — érezte, hogy agyán pokoli gondolat villan át és sietett is azt megvalósítani. Megölelte az idegent s miközben barátságos érzelmeiről meleg szavakban biztosította, megindult vele — a város házá felé. *Herman* Mayer — így hívták a hajléktalan férfit — gyanúlanul követte a vendégszerető ifjut, — de mekkora volt meglepetése, mikor az rokonszenves ajánlással átadta az ügyeletes rendőrbiztosnak. A fodorlelkületű gavallérok erre eltávoztak, védenzüket pedig — mint rendőrileg rovott egyéniséget — másnap a rendőség 4 napi elzárásra ítélte.

— **Eltűnt leány.** *Sörös* Jánosné *acsai* lakos mostoha leánya, a 14 éves Erzsébet, e hó 1-én a szülői háztól nyomtalanul eltűnt. Mivel az eset igen gyanusnak látszik, a hatóság a leány köröztetését elrendelte.

— **Darázs Károly** jól szervezett zenekara Londonból megérkezett és e hó 13-án azaz szombaton este 8 órakor nagy megnyitó zene estélyi rendez az Elite kávéházban miről a nagy érdemi közönséget tisztelettel értesíti *Darázs* K.

Ajánljuk a római katolikus egyéneknek

AZ

„UNIO CATHOLICA“

biztosítási szövetkezetet

TÜZ ÉS JÉGKÁROK ELLENI BIZTOSÍTÁSNÁL.

Olcsó díjak! ————— Jó feltételek!

CSAK RÓMAI KATHOLIKUSOK * * * * *

* * * * * BIZTOSÍTÁSA FOGADTATIK EL.

Az „UNIO CATHOLICA“ dunántúli felügyelőségének vezetője

NÉMETH ÖDÖN főfelügyelő.

————— BŐVEBB FELVILÁGOSÍTÁSSAL SZOLGÁL A SZERKESZTŐSÉG. —————

STEININGER SÁNDOR divat-, vászon- és szőnyeg-üzletében

Székesfejvár, (Pollák cipésszel szemben)

a tavaszi idényre a legdivatosabb női szövetek, női és gyermek felöltők megérkeztek és azok meg-
lepő olcsó árakért adatnak el.

Vászonneműekben szintén nagy választék.

1 vég vas vászon	30 rófös kitünő minőség	ezelőtt 7 frt 50 kr	most 4 frt — kr.
1 „ kanavász	30 „ „ „	7 frt 50 kr	most 3 frt 80 kr.
1 „ Rumburgi	50 „ „ „	25 frt — kr	most 8 frt 50 kr.

Kérem a tisztelt közönség szives pártfogását, az elismert szolid és jutányos kiszolgálásról már előre is biztosíthatom.

Tisztelettel **STEININGER SÁNDOR.**

Nyomatott Számmér Imrénél, Székesfejvárott.